

Pri 1 kili cimeta plačujemo davka . . .	100 v
„ 1 litru petroleja „ „ . . .	24 „
„ 1 „ pive „ „ . . .	8 „
„ 1 „ vina „ „ . . .	6 „
„ 1 „ žganja „ „ . . .	36 „
„ 1 kubi-smodki „ „ . . .	6 „
„ 1 šport-cigareti „ „ . . .	1 „
„ 1 zavozu tobaka „ „ . . .	5 „

Objavili smo te številke, da dobijo naši čitatelji pravi pojem o davkarstvu in da izprevidijo nujno potrebo zdravega gospodarskega dela!

Konec vremenskega streljanja. Poljedelsko ministerstvo je ostavilo podporo za vremensko streljanje. S tem je znanstveno dokazano, da nima vremensko streljanje nikakoršnega pomena. Že na mednarodnem kongresu l. 1902 niso mogli ničesar poročati, kar bi govorilo za streljanje. Vkljub temu so uresničili v Slov. Bistrici postajo za vremensko streljanje, katero je nadzoroval učenjak profesor Prohaska. Ali Prohaska je moral poročati, da nima streljanje nobene koristi. Do istega zaključka je prišel italijanski profesor Blaserna. Tako smo danes lahko tega prepričanja, da je denar ki se ga porabi za vremensko streljanje, naravnost skozi okno vržen.

Nemška kmetijska stranka se je združila z nemško ljudsko stranko. V svojem programu pravi m. dr.: Pri ureditvi trgovskih razmer in davčnih preosnov naj ima domače kmetijstvo prvo besedo. Poleg tega treba uresničiti starostno preskrbo kmetijskih poslov, uredbe proti zadolženju posestev, saniranje deželnih in občinskih financ, zmanjšanje kmetijskih davkov, znižanje vojaške dobe itd.

Poslanci po stanovih. V stari državni zbornici so imeli graščaki in veleposestniki 102 sedežev, zdaj jih imajo pa le še 22. Nasprotno imajo zdaj mali gospodarji in ekonomski 110 sedežev (preje 46). V novi državni zbornici sedi zdaj 60 advokatov (v stari 63), nadalje 45 duhovnikov (preje le 23), javnih uslužbencev 42, privatnih uradnikov 45, profesorjev 43, pisateljev in redaktorjev 46, fabrikantov 7, inženjerjev 3, obrtnikov 21, delavcev 7 itd. Koliko je med temi poslanci — postopačev, to izvemmo šele pozneje . . .

Novi planinski vojaki. „Salzburger Volksblatt“ poroča, da se uresniči v Avstriji 800 mož broječi kor obmejnih planinskih vojakov. Ta kor bodo imel nalogo, stražiti italijanske meje in bode obstal iz samih podčastnikov ter podložen naravnost vojnemu ministerstvu.

Krvava Rusija. Na Ruskem se pripravljajo iz novega resni dogodki. Te dni je prišel minister Stolypin v zbornico (dumo) in izjavil, da je prišla policija veliki zaroti proti carju in državi na sled. Voditelji te zarote, kateri pripada tudi mnogo vojakov, so socialno-demokratski državni poslanci. Zato je zahteval Stolypin, da izroči duma takoj vse soc.-demokratske poslance policiji. Zbornica je zahtevala en dan časa, da pregleda akte. Ali medtem je že prišel carjev ukaz, da je duma razpuščena in da se vršijo nove volitve na podlagi nove volilne pravice dné 1. septembra. Vso mesto Peterburg je zasedeno z vojaščino. Zaprlo se je že nad 700 oseb. Iz vsega je razvidno, da hoče vlada krvavega carja zopet z enim udarcem vse uničiti, kar je pridobilo rusko ljudstvo v 3 letih boja. Vlada je iskala le povod, da bi zategnila ljudstvu zajanko okoli vratu. In tako bode zopet napočil boj, potoki krvi bodo tekli, revolver in vislice postaneeta znamenje ruske kulture . . .

Somišljeniki!

Novo polletje prične in obračamo se do naročnikov s prošnjo, naj ponovijo naročnino.

Naš list nima podpor iz bogatih farovških blagajen, — nima podpor od oderuških prvaških dohtarjev, — naš list je odvisen edino od svojih prijateljev in naročnikov.

Zato pa naš „Štajerc“ tudi ni odvisen ne od politikujočih duhovnov ne od prvaških dohtarjev, ne na zgoraj in ne na sprodaj!

Neodvisni

smo in neodvisni hočemo delati i zanaprej!

„Štajerc“

je odkritosrčen list, katerega program je boj proti klerikalizmu in prvaški gonji ter delo za gospodarsko zboljšanje!

Opozarjamo torej zaostale naročnike, naj poravnajo svojo naročnino. „Štajerc“ stane za Avstrijo in Ogrsko celo leto 3 krome, za Nemčijo 5kron in za Ameriko ter drugo inozemstvo 6 kron!

Delajte za svoj list,

naročajte, razširjajte, priporočajte „Štajerca“! Vsaka gostilna, kjer zahajajo naprednjaki, mora biti naročena na naš list.

Vsi na delo za „Štajerca“!

Upravništvo in uredništvo.

Dopisi.

Iz Novocerkve. Našem župniku, dekanu, kanoniku, doktorju bogoslovja, Lorencu Gregorecu priporočamo mi farani s tem najtoplejšje, naj že vendar enkrat s to hudobno, grdo, cerkev pogubonosno politiko na svetem mestu konec napravi; ako pa on svojega jezika ne bode brzdal, potem pa naj ve, da pride cela njegova črna politična preteklost na svitli dan, potem smemo vse staviti, da bo rad obmolknil. Zadnjo nedeljo nas je dolžil, da mi zaradi Roblekovne izvolitve za razvezitev zakona delujemo. Ta predrznost že vse meje presega. Razvezitev zakona je sicer že v mnogih kulturnih državah upeljana, in se povsod dobro obnese, ker se le isti zakonski ljudje postavno ločijo, ki se nikakor ne morejo razumeti in v miru in ljubezni med seboj živeti, kar se pa prav redko zgodi. Zato se v tistih državah ne nahajajo moritve med zakonskimi, kakor žalibože pri nas na Avstrijskem. Ali ne beremo vsako leto v obravnava celjske in mariborske okrožne sodnije, da je mož ženo, ali pa žena moža umorila? Taki vnebojijoči zločini bi izostali, ako bi se poprej ločili, in njih otroci bi ne bili pohujšani in pokvarjeni, kateri so potem za se in za druge kot hudodelniki velika nesreča. V ta dokaz naj sedaj naš zvit Lovro svoj nos porine, potem pa jezik za zobel! — Dalej pravi, kdor duhovnike kot namestnike božje črti, ta samega Boga zaničuje. Na to vprašamo, ali se duhovniki nikjer ne pregrešijo?! Mora pa to vse tiho in zakrito ostati?! Ali se njih laži, obrekovanja, zapeljivosti, tatvine, goljufije, (na Moravskem celi milijon), ne smejo omeniti in razglasiti?! Taki ljudje so zgrabljeni volkovi v ovčji obleki. — Dalej trdi, kdor duhovnike ne spoštuje, ne bo nikdar srečen, nikdar zveličan! Ali Vi g. doktorček, res mislite, da smo mi sami „revčki neumneži“, kakor ste nas na shodu imenovali? Po vašem gre samo duhovnikom vsa čast in spoštovanje, vsi drugi smo ničle in smeti! Ali res menite, da smo še vedno v tistem nesrečnem srednjoveškem času, ko je bil duhovnik, četudi skoro nič učen, kakor sam Bog, vsak neduhoven pa kot sužen in živina? Zani grešnik niti ni smel v cerkev iti, ampak je moral zunaj cerkve klečati in se celo na trebuh vreči, kakor tudi pred duhovniki in kralji. Mari mislite, da Vas bodemo na rokah nosili? Ali stori duhovnik kaj brez plače? Na Dunaji nečejo duhovski poslanci o štoli in o poljedelstvu skoro ničesar vedeti. Duhovnik je sicer 12 let študiral, pa neizrečeno malo jih je, kateri potem svojo cerkveno učenost nadaljujejo in po svojem poklicu živijo, ampak rajši z vdanimi dekletki teatre igrajo, da tamkaj priložnost najdejo, na prižnici pa sv. Evangelij v kot in politiko sem! Oni hočejo po starodavnem kopitu še vedno naprej zapovedovati, gospodariti, kmet pa naj dela, molči in plačuje! To si zapomnite, gospod dohtar, in pridigovali boste drugače! Sicer pa še enkrat: ne dražite nas, ker bi lahko kaj drugega izvedeli.

Brežice na Savi. Znano je, da so delovali na izvolitev dr. Benkoviča farji in farčki, organizirani in mežnarji z vsemi žegnanimi in nežegnanimi sredstvi, po dnevi in po noči. Manj znano pa je, da so tudi pripadnice lepega spola z deviško čisto preteklostjo v tem oziru delovale. K znamenitemu shodu v Kapele sta se peljali tudi dve precej težki dami iz Brežic. No, shod sicer ni imel zaželjenega uspeha, ali dami sta imeli vsaj upanje, da bode Ivan hvaležen,

ker sta se zanj tako potrudili in da se bo morda le vjel na zanjke lepe Micike. Take dami imajo žalibog možje, ki peljejo življenje troterko bi imeli njih možje hlače, zapeli bi pa drugo pesen . . .

St. Rupret. Župnik Mojziček vendar ni angelček, kakor se dela. Le poslušaj, dragi „Štajerc!“ Ti si našel v novejšem času pri nje veliko milost. Prejšnje čase Te je sovražil iz svoje duše, kar dokaže lahko nekdanji Tvoj naročnik iz Trobendola, katerega je obdelaval na vse načine tako dolgo, dokler Te ni opustil. Žal Ti ni treba biti, namesto onega enega si dobil druga dva naročnika. Da pa Te prepriča da živiš sedaj res veliko milost pri župniku vedi da Te je nesel pred kratkem zoper pise iz urada okr. poštne nabiralnice v kranjski Oblaku ter Te tam pivcem in nepivcem razlagal. Sedaj menda ne bo več hud na Trobence, ko še njemu tako zelo ugajaš, da bere sam in to še celo pred množico ljudi. Namesto pridig v cerkvi bi Te bil mogoče začitati, a smola je smola. Poštni komisar, ki je pred kratkem pri njem kot voditelju okr. poštne nabiralnice mudil, mu je povedal, da sme le tiste časopise iz urada nositi in čitati, na katere je on naročen in ne tudi tistih, na katere so drugi naročeni. Ker je obljubil (kako majhni šolarčki v šoli), da se bo v tem in še nekaterih drugih ozirih poboljšal. Tebe ima vendar zelo rad, dobiš v kratkem od njega naročbo (z naročnino seveda), ako se to še zgodi. (?) Še o njegovi nedolžnosti in miloljubnosti zvedi nekaj: „Razupit je kot hujšak! To pa su silno boli. Na binkoštno nedeljo je rekel zaradi tega v cerkvi iz prižnice (pridigo takrat seveda radi svoje nevarne bolezni ni mogel), da se je imel sam do tedaj za najpoboljšnjega človeka in da dokaže, kako miloljuben je, je učil koj pri tej priliki tudi svoje farane miloljubnosti s tem, da jim je svetlo vsakega, ki bi zoper Bankoviča agitiral, posebej pa ptujce odstraniti. Ta lep nauk miloljubnosti se je glasil z besedami. „Odstranite jih, če ne bo beseda pomagala, pa drugače.“ G. župnik razloži „Štajercem“ bralcem, kaj ste mislili povedati z besedo „drugače.“ Da s tem nisi mislili hujškati, vemo; saj bi itak smrtno pregrešil, kdor bi o Vas kaj takega mislil. Kani sta mu mežnar in organizir pri sru se pa pokaže, če se premislijo njegove besede s katero ju je priporočil faranom za tisti čas, ko bode po zbiru prišla. Rekel je pred kratkem v cerkvi zbranemu ljudstvu: „Dva mežnarja imam, pa nimam hostij dosti za obhajance, cerkev tudi ni bila večerj (v soboto) pometena, le zapornite si jih, kadar prideta po zbiru.“ Siromati tako odjeda pičlo skorjo kruha, njemu, ki imamo masno plačo pa nikdar dosti ni; pobira v kar mu le na misel pride, še celo krmo, čeravno ne redi niti repa in čeravno ima sam lepo sevljišče, katero pa vsako leto v najem da. Kak miloljuben je ta župnik, o temu bi pa lahko učiteljstvo njegove fare lepo pesenco zapeli. Torej, dragi fajmošter, poboljšaj se resnično, dobro bode!

Črna vas v Smartno pri Slovenj-gradcu. predzadnji „Slovenski junji“ se nekdo nocoj dela, kak lepo in veselo je bilo na Telovo pri nas. Svetile so pri maši in pri procesiji „Mama device“, same „sauber“ dekleta. Nekaj teh deklet je negodnih šolaric, večina pa jih že težko bode da bi prišel kak ženin in jim prižgal njih številke, pa sirote čakajo zastonj, ker jih zanefantje ne marajo; ostale po so zarjavele dete z zakajenimi laternami, katerim je davno zmanjkalo olja in nimajo na tem srečni več pričakovati. Samo fajmošter se jih „ma“, da mu včas posvetijo, kadar se mu ta dela pred očmi. — Svetili so tudi možje, možakarji z belimi rokavicami, dolgimi nosi in debelimi bakljami; sami „fein mojstri“, naši trije „pürgermojstri“, „cekmojstri“ in mestri podprepniki, pod komando mojstra Jakoba kateri je pri zadnji volitvi letal s svojim „matšajnom“ in raztrganim cekarom okoli popal plakate in letake, kjer je bilo le kolikor praznega prostora. Ti junaki se bahajo, da so 2 krat ali 3 krat na leto vtakniti svoje roke v bele fardoške rokavice ter fajmoštru na belem dnevu svetiti za hrbtno s pleknimi bakljami. Mi sicer pozdravljamo vsako cerkveno

lejo in navado, ali vsaka stvar ima svoje meje in tako tudi ta. Ljudstvo je že sito teh občinskih mežnarjev na županskem stolcu čez glavno po celi fari razlega se en glas: farški hlapci izpajani nam ne bodo več! Habtaht.

Št. Ilj pod Turjakom! Kaplan Lusker se repanji in jezi nad tukajšnjimi orožniki; zakaj neki to? Imenovani ima namreč večkrat neprijetni obisk od teh stražnikov postave. Glejte no, — ako Lusker n. pr. v šoli otroke pretepeva kot katehet, ali pa zaradi agitacije kakega črevljara zaklene, ter do krvavega pretepe, kakor najhujši fantalin iz naše fare, je pa orožnik, ki mora postavno preiskati, kriv Luskerjevih dejanj?! Ta črnih je orožnika Škergeterja pri poveljstvu azočil, da ga je on po nedolžnem ovadil, pa mi imamo priče, kako je Lusker z otroci ravnal, Lusker se je na vse kriplje prizadeval. V čunji od 6. junija t. m. napada ta gospodek celo vse orožnike iz mislinjske postaje, ter nesramno kaže, da so agitrali za poslanca Vinko Ježovnika in to službeno. Orožniki so vzeli gledé revizije glavovnega liberalnega in enega klerikalnega občinskega odbornika kot pričo seboj, ker pre-dobro poznajo to hujskajoče Št. Ilsko kaplanče. Ker ta zagrnjenec tako grdo napada orožnike ho-demo mu mi na vrat stopiti, kajti naši mirni občniki ne rabijo popovske čunje (Gospodar) niti v najhujši potrebi. Zato tudi na napade ne odgovorjajo. Torej poslušaj, ti žegnani gos-pod troje „himno“. Dolžni orožnike, da so agitrali; saj niso imeli časa, ker imajo vedno s trojnimi zadevami dosti opraviti, — in ko bi tudi agitrali, bi nikakor tako ne nastopali kakor ti, da bi si napravili namreč maščevanje z ogromno bitovko v roki. Popišemo tudi malo tvoje paj-dake v času volitve. Seveda napadaš orožnike, ker so takoj zasačili tvoje tri podrepnike, nam-reč tiste hlapce, ki so liberalcem „majbaum“ podili in potem v Slovenjgradu kašo pihali. Zakaj pa nisi pisal, da si enega krojača z vodo pilil ter ga psoval „falot“ itd. Zakaj nisi pisal, da je bila sodnijska komisija pri tebi in pa da ti je tisto spleteno „bikovno“ proč vzela? Zakaj pa nisi pisal, da si potem mogel iti z gospodi k g. Spilhalu, da se je tamkaj vse natančno po-pisalo in si šel za gospodami tako, kakor da bi le kdo za lasi vlekel? Oponašaj orožnikom pitne bratce, a svojih pitnih bratcev ne vidiš, ki so te prišli stražiti, ter pili vino in kadili smodke tebi „na zdar“, zato ker si se tako „krščansko“ maščeval nad liberalnim črevljarem. — Torej Lusker, pusti orožnike pri miru, saj so drugače mirni, samo ti jih ne maraš, ker te morajo več-krat obiskati. Pa si sam kriv; vedno z državnim zborom preti, — siroče, kdo se bo danedan v državnem zboru na tebe, kaplanče, spominjal? Naši poslanci imajo druge programe rešiti! Tebi se še pri odpihanju iz Št. Ilja razen tvojih ter-rijalk niti žaba v mlaki ne bo spominjala.

Farani.

Sv. Križ pri Mariboru. Naš župnik Kocbek je modra glavica. Baje zna tudi čudeže delati. Tako si je vsaj mislil v nedeljo, 2. junija, ko je in prižnice približno tako-le govoril: „Mnogo vas je, ki na leto samo enkrat h spovedi greste in le tedaj samo na pol opravite; tisti ste tudi le na pol kristjani. Vèn naj grejo tisti! Vèn, vèn!“ — Tako je kričal, da so se celo njegovi kimovci sšodili, ki navadno med pridigo spijo, čeprav ima župnik za najboljše kristjane. Ker pa nikdo ni hotel zapustiti cerkve, začel je župnik nadalje kričati: „Zdi se mi, da že vidim prihajati Jezusa v oblakih; pridi, pridi, Jezus, in kaznuj tiste, ki ti nečasti delajo.“ — Obrnil se je k oltarju in in rekel: „Stopi vèn iz tabernakla in napravi očitni čudež, kaznuj jih, pahni jih v peklenko brezno.“ — Lahko si mislite, gosp. urednik, kako so kihale tercijalke in trepetali kimavci. Mi smo pa stali nevstrašeni, kajti pravičnim se ni treba ničesar bati. Prepričani smo bili, ako pride Jezus, prinesel bode še večji bit, kakor ga je prinesel, ko je nagnal baran-tarje iz judovskega tempeljna. Pognal bi v prvi vrsti Vas, g. fajmošter, za Vami pa kimovce in tercijalke! Mi Vam svetujemo, da nebate z ne-namnoštni, ker se nam je pričelo svetiti po glavah. Ne pustimo se več od Vas komandirati. Pove-mo nam v lice, g. župnik: Ako ste res tako pobožni, kajaj ste se izneverili stari šegi, da se po pri-digi moli za verne duše očenaš? Ali so vam verne duše kaj dolžne ostale? Zakaj ne sprej-

mete mrliča na pokopališče, ako se vam to ne plača? Prejšnji župniki so vse to radovoljni stori-li. Menimo, da ste Vi pobožni le — za denar. Očitati ste nam, da pridemo le enkrat k spovedi. Ali mi še takrat prinesemo malo butaro; nekateri pa nesejo svoje grehe raje v Maribor. To so po vašem mnenju „dobri kristjani“. Može! Vzdramate se! Dokler bodete v cerkvi le spali, naprednih listov pa ne čitali, toliko časa ostanete farovski kimavci. Prihodnjic več.

Več kmetov.

Iz Ljutomera. K nam se je naselil nov urar Rudolf Ebner, izvrsten delavec, popravlja ure prav po nizki ceni in ima precejšno zalogo žep-nih in stenskih ur ter občinskih reči. Drugi urar, Martin Čagran, kateri je svoj čas sam postavljaj konkurentne brijajem in usnjarem (Voglar) se zlo jezi čez njemu nastalo konkurenco. Neotesanec napada na stezi ljude in se grozi s tožbami, naj se le kdo predrzne proti njemu agitirati. Marti-nek! preteklet je čas, ko so ti stotaki v žep le-teli, večkrat si se bahal, da ne menjaš z nobe-nim uradnikom. Vrženec prijatelj!

Iz Olimja pri Podčetrku. Za časa volitev je zavrela tudi našemu g. župniku J. Kotniku kri, ter bruhal proti vsakemu, kateri ni popolnoma trolbil v njegov rog! V tej razburjenosti je poslal šolski vodji F. Jelovšku uradno pismo, v katerem ga pozivlja, njemu naznaniti in se ob ednem opravičiti, kje je opravil letošnjo velikonočno spoved. Župnik olimski misli mogoče na čase srednjega veka ali pa na inkvizicijo! Toda časi so drugi, treba je ravnati z duhom časa! Tožil je tudi omenjenega šolsko vodjo radi strastne agitacije pri sodnji. Pa grožnje župnikove ga spraviti mogoče še v luknjo, so se spremenile, kakor sploh vse njegove tožbe z drugimi ljudmi radi različnih zadevah, v veliko ničlo. Tudi v tem ohičaju se je pri sodnji spravil z omenjenim šolskim vodjem, ker je dobro znal, da bi uteg-nila biti nadaljna tožba naposled njemu še v večjo škodo. Tožarenje ljudi je njemu že v navadi. Radi piškavega oreha naznanja ljudi sodnji, ter si nakopal s takim ravnanjem le sovraštvo in nenaklonjenost ljudi. Ljudi, došle v cerkev v priložnostih zmerja raz lece in bile so prilike, ko je rohnel nad ljudmi v svojih stanovanjih i. t. d., da je bilo grozno. Kdo pa je večinoma vsemu temu kriv? Župnik sprejema različne neosnovane kvante svoje kučigazdarice, kuharce Cilke. Žalo-stno pa je, da verjame vsemu govoričenju žup-nik, in se da po svojem že itak nemirnem tem-peramentu pripeljati do dejanj, ki ne delajo duš-nemu pastirju nikakoršno čast. Vam stavimo vzgled župnika sosedne fare Podčetrta, ki je pri tržanji, kakor pri kmetih vobče spoštovan. On se ne vtika v posvetne in politične zadeve, ne zatira nemščine, kar je razvidno iz njegovega občevanja v vsakomur. Dal Bog več takšnih vzgled-nih duhovnikov, gospodu župniku Kotniku v dober vzgled!

Olimski kmet.

Iz sotelske doline. Dragi „Štajerc“, plamen volilne borbe je nekoliko pojenjal in Bog nas varuj, da bi se zopet kmalu povrnli, kajti potem bi hujskajoči farji brez vseh „framazonov“ jeli cerkve podirati. No, dobro je, da smo se deloma organizirali in drug drugega spoznali. Ali poslušajte! Takoj po volitvah sem šel nekega dne v Brežice po opravkih. Pred „Narodnim domom“ vidim stati svojega prijatelja; kratko se pozdrav-iva in razideva. Ko se vrnem čez dalje časa, najdem prijatelja zopet tam stati. Hitro mi šine v glavo: kaj neki je, da moj prijatelj ki drugače rad pod streho stopi, danes zunaj stoji? — Stopim k njim in ga vprašam: Ali ne greš na kozarec vina? — In rekel je: „Zdaj skoraj ni-kamor ni za iti; se govori o volitvi, ali od kraja ne veš, ali govoriš z liberalcem ali klerikalcem in prideš lahko v zadrego.“ — Potolažim prijatelja in mu povem: Veš, kako izpoznaš kleri-kalca? Klerikalci večinoma brk ne nosijo, višjim se globoko klanjajo in odkrivajo, pri hoji gledajo le pod noge, le semtertja jim švignejo oči v stran; no, saj poznaš tercijalke in ravno tako se vedejo vsi klerikalci, govorijo tiho med seboj in obmolk-vejo, ako stopi drug človek k njimi. — „Prav imaš“, odgovori moj prijatelj; „veliko pa jih je med nami, ki govorijo priliznjeno, v srcu pa drugače mislijo.“ — „Res je, tako potuhnjeni so skoraj vsi črnhni. Ako prideš s ciganom/sku-paj, veš kako se ravnati in zato niti cigan ni tako nevaren kakor klerikalce.“ — Na te pogo-

vore pride gosposko oblečen mož in vpraša pri-jazno v nemškem jeziku: Kako daleč je iz Brežic v Kapele? Povedali smo mu to in mož je pričel praviti, da je prvič na Sp. Štajerju, da je foto-graf iz Dunaja in da bode fotografiral najprve vse Kapselske tercijalke, potem vse tamošnje fa-rovške podprepnike itd. Piporočal nam je mož še marsikaj. Ali jaz sem jo odkuril in si mislil: Lepa bo ta slika!... Kmet.

*

Borovlje. Preljubi naš napredni list „Štajerc“ že spet te moramo nadlegovati, ker nam ti ne-sramni farški podrepniki ne dajo mira. Ti ne-sramneži si vsega dovolijo. Ker jim je bilo pre-več od zadnjega „Schützenfesta“, ki je bil trajal 5 dni v Borovljah, in so pri vsaki hiši vire-ke koroške deželne, zraven pa tudi lepe črno-ru-deče-zlate bandere, — zato ničvredni „Š-mirovi“ pajdaši g. Maurerja napadajo in obrekujejo po njih navadi. Ko bi pa bili šli in po njih volji dali ven bandere, bi pa vse dobro bilo. Ali tako „fano“ so le Dobrovšči tamburaši obesili gori v staro lipo, da se je manj videla. No, tudi oni le od nemških zekserjev živijo, še bolj kakor g. Maurer in Kometter od „slovenskih grošov.“ To so jim glave visele, ko so videli ti prvaški revčki samo nemške napredne zastave. Lansko leto so se tudi jezili in celo vrate so ponoči zasmodili taki nasprotni lumpje.

Več naprednih, mladih puškarjev.

Iz Koroškega. Gospod urednik, danes Vas prosim, privoščite mi malo več prostora v „Štajercu“ kakor sicer, in dovolite mi, da vzamem danes veliko krtačo, katera je pripravna same za take duhovne, kateri niso radi v cerkvi, radi pa na shodih in zborovanjih. Ker hvala Bogu, naši na Koroškem rojeni duhovniki še niso vsi „farji“, začnem z privandranimi Čehi. Ne zamerite mi, če pišem malo bolj „grob“, ker ljudje, kateri prebirajo „Š-Mit“ bolj „fein“ pisave niso vajeni. Če pride kak § 19 popravek, vrzite ga v koš, ker ta bo gotovo zlagan. Začnimo z velikim, debelim župnikom na Djekšah. Ta Karol Hraba je privandral pred nekaj leti iz Češkega k nam, da nas miroljubne in pohlevne Korošce uči, kako mora hantirati z revolverjem. Ta sicer lep mož, nosi svoj revolver zmiraj v „aržetu“, da more postreliti kmete, kateri ne trobijo v črni rog, kakor je hotel to v Kneži v Leitgebovi gos-tilni in pred nekaj leti na Mostiču, tudi v gos-tilni. Ta fini mož zna pa še več; priporočam ga v najem takim gostilničarjem, kateri imajo preveč glažov, kajti ta naslednik Kristusov zna pobijati v gostilnah glaže, da na ta način pokaže svojo sveto jezo. Kaj ne, gospod Hraba, povejte nam no sami, kako je bilo pri „ojsteti“ v Kneži, ko ste pili v kuhinji „črnege“? Če je kak učitelj, da bi bil rad premeščene poskrbi to Hraba. Naj veš Hraba, kaj je Špangarr in Bohrer in Nanteja tudi poznaš. Ellersdorfer je pri volitvah propadel, čeravno je Hraba agitiral za njega na vse kriplje. Hraba, Djekšani so Te že itak siti, oseči drugo faro s Tvojim debelim trebuhom. Tega Hraba bratec je župnik Svaton v Št. Vidu v Podjurnski dolini; ta človek je nadlegoval pred letom dni farane v Št. Jurju in tamošnjega učitelja Marschniga, zdaj pa opravlja ta „nobel“ posel v Št. Vidu. Da mu noben „nemčur“ ni prav, je samoumevno, veliki trni v peti so mu pa tamošnji nadučitelj Privasnik in posestnik Taschek. Gosp. Svaton, pustite že enkrat take ljudi pri miru, ker mi poznamo Tascheka in gosp. nadučitelja že prej, ko ste Vi privandrali na Koroško. Politika je temu gospodu prva briga, če pa pride kaka babica h krstu pa nima časa. Svaton ne nadleguje nas več z Vašo sitnostjo, saj Vas mi ne maramo, kompetirajte v drugo faro, kjer vas bodo rajši imeli. Saj veste, tudi Vaša nekdanja dekla Vas ne mara več... Če gremo proti Celovcu, pridemo v prijazen Grabštajn; komaj se vsedemo v tamošnjo gostilno, že se privleče znani župnik Bayer, kateri je znan kot dober agitator in pevec, a pardon pivec. Pravil mu je nek znanec, da sedi ta mož vedno v gostilni in se ga včasih pošteno navleče, če ravno to Miciki ni prav. Napravil je ta mož tam volilno zborovanje in dejal, veliko bo dobil kmetov, kateri bodo volili njegovega kolega mon-signore Podgorca, pa, o joj, Bayer, kako si se namazal. Pusti v Grabštajnu politiko, saj veš, da so tukaj izobraženi kmeti, kateri se ne dajo

za nos voditi, posebno od farjev ne. Gospod Bayer, ali še veste kako ste bili pohlevni v Doberlivasi, ko ste bili še kaplan? Zdaj je Vam zrastlel tak greben, da ga Vam mora od časa do časa skrajšati kak trgovec. Saj ga poznate in Vas, kaj ne; fetno je pa fetno pri vinu. Torej gospod počasi, če ne pa pride druga... Če me farani ne marajo, pa muziciram" misli se župnik Drunecky v Podgorjah. Ta „žavbeni" mož spoštuje „svojega bližnjega kakor sam sebe" posebno pa Nemca. Če napravi kdo nemški napis na križ in ga vsadi na grob svojega otroka, „marš ven ž njim" pravi — župnik Drunecky svojemu mežnarju, in križ rajša iz pokopališča (glej današnja sliko!). O Nemci so tudi še kaj neumni, da ne vedo, da Bog razume samo slovenski in bemski. Naš Drunecky tudi zna ljubiti svojega bližnjega; vdova je prišla prosit, kdaj bi mogli pokopat njenega moža, ali župnik ima ta gospod tudi rad, in zavolj tega je moral vprašati poštenega delavca v cerkvi, ali je res, da je soci? Gospod, ste dobili po „šnobelnu", da Vas to ne briga, in da to ne sliši v cerkev, kakor Vam je odgovoril ta delavec možato! Drunecky, ko bi Vi vedeli, kako Vas Vaši farani že težko gledajo, bi jo že davno popihali na Češko. Saj veste, ko ste hoteli napraviti z „fajerbera" „planinske bike." Pojdite no, pa ustrežite faranom, topiči Vas bodo spremljali, in mi bomo „juckali". Omeniti moram še, da temu gospodu do sv. „gratala" politična tla že prevnoča da se ne upa več na volilni shod, kate- terega priredita župnik Ražun in dr. Pupoč. Ta križ, ta križ in „ferdamani Eisenbanerji" kaj ne, Drunecky? — Dva para sem jih danes pod krtačo, da pa dobijo štiri krono, pa omenim še župnika Kaplana v Medgorji, kateremu se bere že v obrazu, da je zelo prebrisan. Njegovi kolegi so ponosni na tega kaplana valed njegove res prebrisane glave. „Dolga je, dolga, ali notri je malo" mi je rekel nek Pliberčan; on je mislil kaplanovo glavo. Nemščina in nemške šole temu človeku smrdijo. Saj veste Kaplan, ko ste bili še kaplan v Pliberku, kako ste prigovarjali kmetu Močilniku, da bi dal svoje otroke v slovensko šolo? Veste kaj ste govorili v neki šoli, da se otroci ne smejo nemški učiti? Veste, ko ste dvakrat „Tantum ergo" pri eni maši zapeli? Ali ste imeli Vaše misli v politiki? Sicer pa brez zamere, gospod župnik, saj veste kako priljubljeni ste, kjer ste bili in kamor pridite. Radišnarje in Reberčane vprašajte... „Ne hodite več k nam v Podjunsko dolino fare gledat, mi Vas ne maramo. Bodite tam v Medgorjah, ker za Gorjance ste dobri, tam Vam tudi ne zmanjka pameti, in imate tudi na političnem polju še uspeh, kar ste se ja že sami prepričali. Za danes bom jenjal, obljubujem pa, da prinesem še zanimivega o župnik Jellenu, Ebnerju, kaplanu Smoleju, Perneju, kateri je popihal v Trst, Fuggerju in o tisti Jerci, katera je tako priljubljena pri farjih in ji pravijo, da je „devica Marija na Radišah", in še nekaj zanimivega. Še eno prošnjo imam na novo izvolje- nega poslanca Grafenauerja da predlaga na mero- dajnem kraju sledeče: „Mi vsi slovenski Korošci prosimo, da bi kupila vlada veliko brezovo metlo, katera bi pomedla te privrdrane Čeha v njih domovino, da bi nas ne nadlegovali tukaj na Koroškem". Kaj ne, gospod poslanec, ker ste naš „zastopnik", bodete nas ubogali? zakaj pa smo Vas volili, in Vi ste edini poslanec, kateri je obljubil vse mogoče in nemogoče. Skoda, da je propadel Pupoč, da bi Vam pomagal! Hraba in bratci Čehi, poberite šile in kopita in idite vsi peteri v Vašo domovino v češko kraljestvo, delajte tam nemir in pustite nas. Mi Vas nikoli nismo prosili sem, in Vas tudi ne bomo. Vi ne veste, kako je bilo fetno pri nas, dokler ste bili Vi še na Češkem. Drunecky, postavljajte Vaše križe doma, Hraba naj strelja češki krom- pir, Svaton naj zalezuje parčke na Češkem in Kaplan, Ti pa prodajaj Tvojo modrost na reki Moldavi, kajti alkar Bayer ne bo več pil slad- kega vinca. Vsevedež.

Novice.

Izdali so volilce! Bodimo si odkritosrčni: Ježovnik in Roblek sta bila izvoljena edino zato, ker se je ljudstvo naveličalo prvaško-klerikalne

politike in je zahtevalo gospodarskega dela. Iz- voljena sta bila od vseh tistih, ki so do grla siti črne nadvlade in ki zahtevajo od svojega po- slanca dela, ne pa praznih besed... Mi sicer nismo imeli veliko upanja, da bi postala Roblek in Ježovnik to, kar naj bi bil pravi ljudski po- slanec. Vedeli smo, da je nova „narodna stranka" le stranka prvaških advokatov in da bodejo njeni kandidati tavalji po močvirju neplodovite politike hujskanja. Bali smo se tega in svarili smo Robleka in Ježovnika, naj ne stopita v kakšni prvaški ali klerikalni klub. Komaj je bila državna zbornica otvorjena in že se je vidlo, da sta Roblek in Ježovnik le leseni figuri na vrvi prvaške dohtarske stranke. Vstopila sicer nista roše v Šušteršičev klub, v katerem sedijo Ko- pilac, Pišek, Benkovič e tutti quanti. Ali vato- pila sta v t. zv. „Zvezo Jugoslovanov". V tej v pretežni večini klerikalni „zvezi" sedijo Hrvatje iz Istrije in Dalmacije, goriški Štrekelj, ljubljans- ki župan Hribar, ki je znan kot najhujši huj- skač proti nemštvu, nadalje koroški orgljar Grafenauer in nedolžni hofrat Ploj! Hrvatje so po večini klerikalni do kosti, ravnotako pa je Grafenauer strupeni črnih, Ploj pa gotovo tudi ni „liberalec". Kadar bodo klerikalci napravili naskok na šolo, potegnili bodo i Robleka in Ježovnika seboj... Tako so napredni štajerski kmetje zopet brez vsacega zastopnika, kajti Roblek in Ježovnik sta izdala svoje volilce in se izročila klerikalizmu na milost in nemilost... Vprašalo se nas bode: Kaj pa naj bi napravila Roblek in Ježovnik? Nato odgovor: S a m a naj bi ostala, niti brigala naj bi se ne za be- dasto „visoko" politiko, ki jo delajo kruha siti motogiti, delala naj bi edino za korist svojih vo- lilcev. Koliko je Wastian za svoj okraj storil in vendar ni bil v nobeni stranki! In kaj se sploh Roblek in Ježovnik razumeta na „visoko" politiko!... Vidi se pač, da se uresničujejo be- sede, ki smo jih govorili pred volitvami: ljud- stvo potrebuje neodvisnih poslancev, — ali „na- rodnjaki" imajo le drugo ime, v vsem drugem pa so si ednaki s klerikalci. Volilci pa si bodo iz tega veliko priučili in dan obračuna pride... Plojeva mizerija je velika, tako velika, da bi se človek zjokal, ko bi ravno drugega opravka ne imel. Pred volitvijo je frfotal naš nedolžni hofrat od ene stranke k drugi kakor trava v vetru. Končno se je vendar-le odločil in bil nakrat grozoviti zagovornik laži-kmetске zveze. Vedel je namreč, da je njegova volitev izključena, ako ne porabi politikujoča duhov- ščina vse svoje neznosno nasilje. Vedel je, da zamore zmagati edino tedaj, ako grejo zanj v boj vsi farovski petelini, ako se porabi zanj misijone in peklenske muke... Zato je bil hofrat tako navdušeni pristaš kmetске zveze. In v vo- lilnem boju so na komando mariborskega nad- hujskaka zlorabljali prižnice in spovednice, vsi popi so se zavzemali za tega od svoje žene lo- čenega „nasprotnika razveljavljenja zakona"... Tako je bil izvoljen! Duhovniki so prisilili verno ljudstvo, da si izvoli moža za poslanca, ki stoji še danes v kazenski preizkavi zaradi posilstva. In ptujski Jurza, hvaležen hofratu, ker ga je ta naredil za „komercijalnega svetnika", vozil je hofrata v svoji ekvipaži po deželi... No, zdaj so volitve minule, hofrat je postal zopet poslanec. Vsi so mislili, da bode pristopil v zvezo klerikalnih poslancev, katero je uresničil vsemogočni kranjski dr. Žlindra. Ali veter je zopet zapihal in dr. Ploj je čutil nakrat svoje „neklerikalno" srce ter je stopil v klub Hrvat- tov. In zdaj joj čez njega, — zdaj ga psujejo, mo grozijo, ga proklinjajo isti klerikalci, ki so pred mesecem dnij cerkev zanj zlorabljali! V državnem zboru je mladi kaplan Korošec hof- rata oštel kakor da bi bil to smrkavi šolarček, ki mu gleda še srajčica izza hlač. In ljubljanski „Slovenec" piše, da se ima Ploj le Korošcu za izvolitev zahvaliti. Tako je imel Ploj klerikalce za norca. Ali s tem je pričela tudi Plojeva mi- zerija. In kmalu izgine ta čudovito predrzni hofrat v politični — penziji...

Iz Spodnje-Štajerskega.

Benkovičevi računi. Prinesli smo zadnjič vest, da si je zaračanal dr. Benkovič za en sam opomin svoto 3 K 90 v. Novo pečeni državni poslanec dr. Benkovič je nato v svojem za- kotnem „lajb-žurnalu" razglasil, da plača 100

K, kdor mu dokaže to. Sveda je to skrajna predrznost! Oglasilo se je tudi takoj več po- sestnikov s še večjimi zneski od opom- nov. Ker ponuja Cvenkovič že 100 K za do- kaz naših trditvev, objavimo tukaj ta dokaz. Naši roki imamo pismo iz Benkovičove kletje do-odne kanlije, ki se glasi tako-le:

Brežice dne, 12. aprila 1907

P. T. Andrej Šepec pos. v Jereslavcih št. 22

Memorandum.

Jože Mion pos. v Brežicah zahteva od Vas me- tarino, ker je privabil kupca za Vaše vino, pa 20. Opominjam Vas, da poravnate to zadnje do-odajne stroške po K 3-90 v. skupaj po 21 90 v. najdalje v 3 dneh v moji pisarni v Brežicah, se ognjete sodnijskim postopanju. — Dr. Ivan Be- kovič.

Tukaj je torej natanko dokazano, da je ra- čunalni Benkovič za opomin posestniku Šepcu 3 K 90 v. Torej, le sem z obljubljenimi 100 K Kmetje vi pa premislite, kako „vroče smo ima novi poslanec za vas...

V Škorbi pri Ptujju je pričelo goreti v na- na 6. t. m. Ptujaska požarna bramba je že na- na potu, da bi šla pomagati, ali vrnila se je, ker je Škorba preveč oddaljena. Zdaj pa prvaški listi požarno brambo, češ da ima malo „ljubezni" do kmetov... Hm, hm! Prva- naj se blagovoljijo prijeti za svoj lastni pr- Prvič nima ptujaska požarna bramba dolžna- peljati se v Škorbo. Drugič pa se je valed vsa-škega hujskanja že opetovano zgodilo, da bi bili ptujski požarniki pri rešilemu delu od k- rikalcev napadeni, da se jim je cevi porotalo, se jih je psovalo. In to so plodovi farške gu- pri- Občinske volitve v Trbovljah se vršijo je- jesen. Upamo da se bodo Trboveljci eno- vzdramili in pognali nesramnega sultana Ro- z vso svojo dobičkaželjno gardo tja, kjer nas- poper...

Rošovi pobje, o katerih smo pripovedali v- razne ne preveč lepe povestice in katere smo na- rali že opetovano za ušesa prijeti, ne odneha- Zdaj se menda še bolj jezijo, ker je očka Ro- tako žalostno propadel. Da bi pokazali ti po- tički svojo oliko, klofotataj otroke in psujejo- poštene ljudi na prav pobalinski način. Znan- hud izzivač je večni študent Franceljček Ro- Fantek bi moral sicer še sedeti za latinskim- knjigami in čakati, da se mu mokrota za nos- posuši. Ali ker ima očetovo ošabnost v svoji- žilicah, izzival in žalil je pred kratkim nem- goste v Hrastniku. Zaslužil bi da se bi ga na- lici mesta čez koleno položilo. Ali kdo bi se- pretepaval s sinovi tistega Roša, ki laže ura- in ima ubijalske šnoparje v svoji službi! Za- Ka so razžaljeni gostje raje tožili. Pri razpravi- Laškem je bil obsojen Franceljček Roš na 6- dni z a p o r a, o d n o s n o 50 K globe in na- plačilo sodnijskih stroškov. Za enkrat bo Ro- Fantek bo šel v luknjo, ali pa bode moral o- Roš zopet v žep poseči in plačati, kakor je že- veliko plačal za svoje čedne sinčke...

Kako so klerikalci zmagali? Klerikalci po- sestnik Kinzl iz sv. Jurja ob južni železnici se- je imel pred sodnijo zagovarjati, ker je v- raztrgal glasovnico nekega naprednjaka. Zato- se je izročilo dr. pravdniku in bedasti klerik- lec, ki se je pustil tako daleč nahujskati, da- bode v ječo. Pravi hujskaci sveda se naj- skriti!

Nemška šola. V Rogatcu je ustanovilo pe- leti nemško šolsko društvo dvorazredno nem- šolo. Zdaj je prevzela štajerska dežela to š- Župan Koren v Kolpergu, o katerem- že poročali, da je pri volitvi postavio križ, in- zdaj hudo togoti in jezi. Maja meseca je pri- mladi Bårdnik malo dobre volje domu, kjer se je- čel nenavaren prepir. Nakrat stopi župan Ko- v hišo, brez da bi ga kdo klical in prične za- liti: „Jaz vam ne bom mira delal! Prav va- je, dokler bote Štajerca brali, bo vedno pre- itd... No, ti Koren, mi ti bodemo pa kaj- zvega povedali. V tvoji hiši se bere inkli- prvaške liste. Dekla in županov sin sta jih- dolgo čitala, da sta dobila novorojenčka. Je- božji žegen pri hiši, kjer se bere prvaške- kaj? Župan in njegov sin sta se že pretepa- da bi morali kmalu orožniki priti, sodnijski- ga se pa v hišo ni upal. Županov oče in- sta že tako stara, da bodeta kmalu zlato- praznovala, vendar pa se doma pogosto pre-